

1. Poišči in kasificiraj stacionarne točke spodnjih funkcij.

- (a) $f(x, y) = x^3 - 4x^2 + 2xy - y^2$
- (b) $g(x, y) = xe^x + 2ye^y + 1$
- (c) $h(x, y) = (1 + e^y) \cos x - ye^y$
- (d) $k(x, y, z) = x^3 + y^3 + 3z^2 - 3xyz$
- (e) $r(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2 - 2xyz$
- (f) $u(x, y) = 4 + x^3 + y^3 - 3xy$
- (g) $v(x, y) = 3x^2y + y^3 - 3x^2 - 3y^2$

Rešitev: (a) Stacionarni točki sta $T_1(0, 0)$, ki je lokalni maksimum, in $T_2(2, 2)$, ki je sedlasta točka.
 (b) Stacionarna točka je $T(-1, -1)$, ki je lokalni minimum.
 (c) Stacionarne točke so $T_k(2k\pi, 0)$, ki so lokalni maksimi, in $U_k((2k+1)\pi, -2)$, ki so sedlaste točke.
 (d) Stacionarni točki sta $T_1(0, 0, 0)$, za katero na podlagi H_k ne moremo odločiti tipa, saj $H_k(0, 0, 0)$ ni polnega ranga, in $T_2(2, 2, 2)$, ki ni ekstrem.
 (e) Stacionarne točke so $T_0(0, 0, 0)$, ki je lokalni minimum, ter $T_{1,2}(\pm 1, \pm 1, 1)$ in $T_{3,4}(\pm 1, \mp 1, -1)$, ki so sedlaste točke.
 (f) Stacionarni točki sta $T_1(0, 0)$, ki ni lokalni ekstrem, in $T_2(1, 1)$, ki je lokalni minimum.
 (g) Stacionarne točke so $T_1(0, 0)$, ki je lokalni maksimum, $T_2(0, 2)$, ki je lokalni minimum, ter $T_3(-1, 1)$ in $T_4(1, 1)$, ki sta sedlasti točki.

2. Za $\mathbf{a}, \mathbf{b} \in \mathbb{R}^n$ naj bo $f(\mathbf{x}) = (\mathbf{x}^\top \mathbf{a})(\mathbf{x}^\top \mathbf{b})$.

- (a) Izračunaj $\frac{\partial f}{\partial \mathbf{x}}$ in $\frac{\partial^2 f}{\partial \mathbf{x}^2}$.
- (b) Dodatno privzemi, da sta \mathbf{a} in \mathbf{b} pravokotna. Katerega tipa je tedaj edina stacionarna točka f ?

Rešitev: (a) $\frac{\partial f}{\partial \mathbf{x}} = \mathbf{x}^\top (\mathbf{a}\mathbf{b}^\top + \mathbf{b}\mathbf{a}^\top)$, $\frac{\partial^2 f}{\partial \mathbf{x}^2} = \mathbf{a}\mathbf{b}^\top + \mathbf{b}\mathbf{a}^\top$. (b) $\mathbf{0}$ je sedlo.

3. Naj bodo $\mathbf{a}_1, \dots, \mathbf{a}_k \in \mathbb{R}^n$. Poišči tisti vektor $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n$, za katerega je vrednost izraza

$$\|\mathbf{a}_1 - \mathbf{x}\|^2 + \|\mathbf{a}_2 - \mathbf{x}\|^2 + \dots + \|\mathbf{a}_k - \mathbf{x}\|^2$$

najmanjša možna.

Rešitev: $\mathbf{x} = \frac{1}{k}(\mathbf{a}_1 + \dots + \mathbf{a}_k)$.

① Poišči vse stacionarne točke ($\text{grad} f = 0$)

$$a) f(x, y) = x^3 - 4x^2 + 2xy - y^2$$

$$f_x = 3x^2 - 8x + 2y = 0$$

$$f_y = 2x - 2y = 0 \Rightarrow x = y$$

Ustavimo $x = y$ v 1. enačbo...

$$3x^2 - 8x + 2y = 0$$

$$3x^2 - 6x = 0$$

$$x(x - 2) = 0$$

$$T_1(0, 0) \quad T_2(2, 2)$$

Klasificirajmo T_1 in T_2 .

Pri funkcijah ene spremenljivke:

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \quad \text{stac. točke: } f' = 0$$

$$f'' > 0 \quad \cup \quad \text{lok. min.}$$

$$f'' < 0 \quad \cap \quad \text{lok. max.}$$

$$f'' = 0? \quad \begin{matrix} x^n \\ \text{min, max,} \end{matrix} \quad \begin{matrix} -x^n \\ \text{prevoj...} \end{matrix} \quad \begin{matrix} x^3 \\ \end{matrix}$$

Pri 2eh spr. še dodatne komplikacije (sedlo...)

$$f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$$

$$\text{grad} f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$$

$$Hf: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^{n \times n}$$

$$Hf(x, y) = \begin{bmatrix} f_{xx} & f_{xy} \\ f_{yx} & f_{yy} \end{bmatrix} \begin{matrix} (\text{vse}) \lambda_i > 0 & \text{lok. min} \\ (\text{vse}) \lambda_i < 0 & \text{lok. max} \\ \text{mešana} & \text{sedlo} \\ \lambda = 0? & \end{matrix}$$

$$Hf(x, y) = \begin{bmatrix} 6x - 8 & 2 \\ 2 & -2 \end{bmatrix}$$

Če f verno odvedljiva:

$$\hookrightarrow f_{xy} = f_{yx} \rightarrow \text{realne l.vr.}$$

$$Hf(T_1) = \begin{bmatrix} -8 & 2 \\ 2 & -2 \end{bmatrix} \quad Hf(T_2) = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 2 & -2 \end{bmatrix}$$

Namesto računanja l.vr.: ugotovimo definitnost!

Uporabimo Sylvestrov kriterij.

Sylvestrov kriterij $A^T = A$

A je PD, če so vse glavne poddeterminante pozitivne

A je ND, če so predznaki $-, +, -, +, \dots$

$$Hf(T_1) \dots D_1 = -8 < 0 \\ D_2 = 12 > 0 \Rightarrow \text{lok. max}$$

$$Hf(T_2) \dots D_1 = 4 > 0 \\ D_2 = -12 < 0 \Rightarrow \text{sedlo}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} (4 - \lambda)(-2 - \lambda) - 4 = 0 \\ \lambda^2 - 2\lambda - 12 = 0 \\ D = 4 + 48 = 52 \quad \lambda_{1,2} = \frac{-2 \pm \sqrt{52}}{2} \\ \lambda_1 > 0, \lambda_2 < 0 \end{array} \right\} \text{počasi!} \nabla$$